

Dyrekloning

Den politiske og juridiske proces BIOSAM 18. februar 2003

Maj 1997	Motiveret dagsorden
December 2002	F 22. Forespørgselsdebat i FT
Januar 2003	Kommissorium for udvalgsarbejde
Februar 2003	Nedsættelse af lovforberedende udvalg
Ultimo september 2003	Rapport fra udvalget Høring Udarbejdelse af lovforslag
Primo 2004	Fremsættelse af lovforslag

Den motiverende dagsorden
23. maj 1997

”Idet Folketinget konstaterer

- At den bioteknologiske udvikling rejser etiske og miljømæssige spørgsmål om behandling af mennesker, dyr og planter, og
- At det er forbudt i Danmark at forske i eller anvende kloning på mennesker,

Opfordrer Folketinget

- at sikre, at kloning på dyr udelukkende sker i forskningssammenhænge,
- at sikre, at forsøg med voksenkloning begrænses og således ikke resulterer i færdigudviklede individer,
- at sikre, at kloning på dyr ikke tages i anvendelse i husdyrproduktion,
- at arbejde for en international aftale om forbud mod kloning af mennesker og om regler for kloning af dyr svarende til de danske vedtagelser,
- at sikre åbenhed og information til offentligheden om den bioteknologiske forskning og om anvendelse af bioteknologi især vedrørende kloning og genmanipulation og
- inden udgangen af 1997 i samarbejde med det eksisterende råds, tilsyns- og komitésystem at finde en metode, der kan sikre, at der i tide kan gribes ind over for udviklinger, der krænker samfundets etiske normer, samt skabe grundlag for en fornyet debat i befolkningen og i Folketinget om de etiske grænser for forskning.”

Dagsordenen har ikke resulteret i gennemførelse af specifikke retsregler om kloning

Januar 2002

Etisk Råd udtaler:

”rådet vil ikke udtale sig imod at ophæve dette forbud”

Da der samtidig kan være en legitim forskningsmæssig interesse i gennemførte forsøg med dyrekloning, som muligvis vil kunne yde et bidrag til skabelse af nye lægemidler m.v., finder Det Etske Råd ud fra en samlet afvejning, at det ikke længere er meningsfyldt at fastholde et forbud (nemlig mod, at forsøg med dyrekloning resulterer i færdigudviklede individer) med det argument, at sådanne forsøg vil åbne for menneskekloning.

Ved sin stillingtagen har Det Etske Råd i øvrigt forudsat, at kloning på dyr udelukkende anvendes i videnskabeligt øjemed i forbindelse med grundforskning eller forskning i sygdomsforebyggelse og sygdomsbekæmpelse. Rådet er ikke blindt for, at der eventuelt kan rejses en række dyreetiske spørgsmål i forbindelse med en ophævelse af den omhandlede bestemmelse, men finder, at sådanne spørgsmål falder uden for dets arbejdsområde, hvorfor det har undladt at inddrage dem i sin stillingtagen.

April 2002

Dyreetisk råd

Rådets medlemmer er imidlertid enige om, at i det omfang man finder det acceptabelt at foretage kloning af dyr, er der ikke grund til at stille krav om, at kloning ikke må resultere i færdigudviklede individer, og at eventuelle klonede dyr derfor skal aflives inden fødslen. Hvis der foretages kloning, må det rigtige være at lade eventuelt klonet afkom leve. Det virker vilkårligt ikke at få det fulde udbytte af den igangsatte forskning. Og det forekommer dyreetisk set betænkeligt at aflive det klonede dyr, uden at aflivningen tjener noget selvstændigt formål.

Forespørgselsdebat i Folketinget F 22.
29. november 2002

”Hvilke planer har regeringen med hensyn til at følge den del af den motiverede dagsorden fra den 23. maj 1997, som opfordrede regeringen til at sikre, at forsøg med voksenkloning begrænses og således ikke resulterer i færdig udviklede individer”

(alle FT partier)

FT debat

”teknologien skal anvendes til gavn for mennesker, dyr og natur og til samfundet i sin helhed”

”tid og rum til at tage stilling”

”yderligere viden og refleksion”

”behov for at mere kvalificeret grundlag”

”forskere har forsøgt at presse Folketingets medlemmer”

”ikke lagt sig fast på, at klonede fostre kan kælves”

”positivt indstillede overfor at klonede dyrefostre kan fødes”

Forslag til vedtagelse

V 29

3. december 2002

- At nedsætte et lovforberedende udvalg, som skal følge op på Folketingets motiverede dagsorden af 23. maj 1997 med henblik på at fastsætte regler for forskning i dyrekloning og tilknyttede teknologier. Erfaringer fra udlandet skal inddrages. Lovforslag skal fremsættes i folketingssamlingen 2003-04. Kommisoret for udvalget drøftes med partierne bag denne vedtagelse.

Kommissorium (Godkendt af FT partier)

Udvalget får til opgave

- At komme med anbefalinger til fastsættelsen af regler for forskning i dyrekloning og tilknyttede teknologier.
- Anbefalingerne til regelfastsættelse skal kunne skabe grundlag for udarbejdelse af et konkret lovforslag.

Udvalget skal i den forbindelse

- redegøre for den faglige baggrund (herunder status på forskningsindsatsen) om dyrekloning og genmodificering af dyr
- beskrive de forskningsmæssige muligheder og risici ved dyrekloning og genmodificering af dyr
- beskrive hvilke fordele og risici genmodificering af dyr, dyrekloning og fødslen af klonede dyr kan medføre for den fremtidige sygdomsbehandling af mennesker og dyr, og
- redegøre for de dyreetiske (herunder dyrs integritet) og – velfærdsmæssige implikationer ved dyrekloning og genmodificering af dyr.

Sammensætning

- Fødevareministeriet
- Justitsministeriet
- Miljøministeriet
- Videnskabsministeriet

- Dyreetisk Råd
- Dyreforsøgstilsynet
- Dyrenes Beskyttelse
- Etisk Råd

- Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd

- Statens Jordbrugs- og Veterinærvidenskabelige Forskningsråd

Formand: Dyrlæge, professor
Axel Kornerup Hansen

Tidsplan

- Udvalgets
1 møde: 5. marts 2003

- Intensiv mødeaktivitet for udvalgets forår – sommer
- Indhentning af udenlandske erfaringer
- Udkast til rapport fra udvalget ultimo september

- Høring

- Udarbejdelse af lovforslag

- Fremsættelse af lovforslag 2004